

Odluka kojom se proglašava Zakon o zemljišnim knjigama Federacije Bosne i Hercegovine

Koristeći se ovlaštenjima koja su data visokom predstavniku članom V Aneksa 10. (Sporazum o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji za tumačenje navedenog Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II. 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik “pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u vezi sa implementacijom civilnog dijela”;

Pozivajući se na stav XI. 2. Zaključaka sa konferencije Vijeća za implementaciju mira koji se sastao u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da iskoristi svoj konačni autoritet u zemlji za tumačenje Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora da bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, “donošenjem obavezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim,” u vezi sa određenim pitanjima, uključujući (u skladu sa podstavom (c) ovog stava) i “druge mjere u svrhu obezbjeđenja implementacije Mirovnog sporazuma na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta”;

S obzirom na činjenicu da postojeći sistem uknjižbe u zemljišne knjige ne garantira u dovoljnoj mjeri prava osoba, te da je reforma takvog sistema nužan preduslov, između ostalog, i za ekonomski razvoj i investiranje u BiH;

Konstatirajući da će se ovim Zakonom uspostaviti pravni okvir kojim će se osigurati pravo vlasništva, te generalno unijeti sigurnost u oblast imovinskih prava, čime se pospješuje rješenje imovinskih odnosa u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Konstatirajući dalje da je Vijeće za implementaciju mira u svojoj Deklaraciji iz maja 2000. godine tražilo da entiteti donesu usklađene zakone o upisu u zemljišne knjige;

Imajući u vidu da je u najnovijem programu reformi pod nazivom Pravda i posao, usaglašenom 31. jula 2002. godine između vlasti Bosne i Hercegovine i međunarodne zajednice, iskazana opredijeljenost za provođenje reforme upisa u zemljišne knjige i zakona u cilju vraćanja povjerenja u vlasništvo i investiranje;

Uzimajući u obzir da bi svako dalje odlaganje donošenja ovog prijeko potrebnog zakona moglo unositi dalju nesigurnost u oblast imovinskih prava, a time direktno ugroziti imovinska prava fizičkih lica;

Uzimajući dalje u obzir da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na zadnjoj sjednici Parlamenta nije usvojio ovaj zakon,

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, ovim donosim sljedeću odluku:

ODLUKA

kojom se proglašava Zakon o zemljišnim knjigama Federacije Bosne i Hercegovine

Ovaj zakon, koji predstavlja sastavni dio ove Odluke, stupa na snagu kao zakon Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 95. zakona, na privremenoj osnovi, dok ga zakonodavni organ Federacije Bosne i Hercegovine ne usvoji u propisanoj formi, bez izmjena i dopuna, odnosno uvjeta.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i bez odlaganja se objavljuje se u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine.

Sarajevo, 21. oktobar 2002.

*Paddy Ashdown
Visoki predstavnik*

Z a k o n

o zemljišnim knjigama Federacije Bosne I Hercegovine

I - Opće odredbe

Član 1 .

Predmet reguliranja

Ovim se zakonom uređuje vođenje, održavanje i uspostava zemljišnih knjiga, kao i upis nekretnina i prava na nekretninama u zemljišnim knjigama u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2 .

Određivanje pojmova

- (1) Zemljišna knjiga, u smislu ovog zakona, je javna knjiga i javni registar stvarnih prava na nekretninama i drugih prava, koja su zakonom predviđena za upis, kao i ostalih zakonom predviđenih činjenica od značaja za pravni promet.
- (2) Nekretnine u smislu ovog zakona su zemljišta, zgrade, stanovi i poslovne prostorije kao posebni dijelovi zgrade i drugi građevinski objekti.
- (3) Predbilježba je uvjetni, privremeni upis prava na nekretninama kojim se sticanje, prijenos, ograničenje ili prestanak prava postiže naknadnim opravdanjem.
- (4) Zabilježba je upis određenih okolnosti i činjenica koje su od uticaja na raspolaganje nekretninama. Zabilježba se može odnositi na lične odnose kao što su maloljetnost, stavljanje pod starateljstvo, produženje roditeljskog prava ali i na druge činjenice kao što su otvaranje stečaja, postojanje spora, postupak eksproprijacije, prvenstveni red, prinudna uprava i dr.).
- (5) Uknjižba je konačan upis prava na nekretninama, kojim se bezuvjetno stiču, prenose, ograničavaju ili prestaju prava na nekretninama.

Član 3.

Pretpostavke za upis

- (1) Postupak upisa u zemljišnu knjigu pokreće se podnošenjem zahtjeva za upis. Zahtjev se odnosi na propisani tekst upisa. Normirane tekstove donosi ministar pravde.
- (2) Uz zahtjev za upis treba priložiti i dokaznu dokumentaciju na kojoj se zahtjev temelji.

To mogu biti:

- 1) isprava koja je osnov za sticanje stvarnog prava;
- 2) dokument na osnovu kojeg se dokazuje stvarno pravo;
- 3) ovjerena kopija sudske odluke koja je osnov za upis;
- 4) neki drugi dokument kojim se potvrđuje stvarno pravo osigurano predbilježbom;
- 5) dokumenti navedeni u članu 7. ovog zakona;
- 6) drugi dokumenti potrebni za upis određeni zakonom.

(3) Pretpostavka za upis je i dokaz o plaćanju sudske takse.

(4) Ukoliko se isprava nalazi kod istog organa koji provodi upis ne mora se ponovo podnositi. U zahtjevu za upis organ koji obrađuje zahtjev treba da zabilježi gdje se isprava nalazi.

Član 4.

Upis promjene vlasništva

Ako se radi o upisu promjene vlasništva potrebno je priložiti ugovor o otuđenju odnosno prijenosu.

Član 5.

Konstitutivno dejstvo

- (1) Vlasništvo i druga prava na nekretninama nastaju tek sa upisom u zemljišnu knjigu uključujući i ona koja su predviđena u članu 87. ovoga Zakona
- (2) Odredbom stava 1. ovog člana se ne diraju propisi o sticanju vlasništva odnosno drugih prava po osnovu naslijeđivanja.

Član 6.

Nekretnine koje se upisuju u zemljišnu knjigu

U zemljišnu knjigu se upisuju sve nekretnine (obaveza knjiženja).

Član 7.

Pretpostavka za upis nekretnina

Za upis nekretnine u zemljišnu knjigu potreban je prijavni list sa kopijom katastarskog plana.

Član 8.

Obaveza upisa

Upis prava na nekretninama, kao i upis svih promjena koje se tiču podataka u zemljišnoj knjizi je obavezan.

Član 9.

Javno povjerenje

- (1) Upisano pravo u zemljišnoj knjizi smatra se tačnim. Smatra se da brisano pravo iz zemljišne knjige ne postoji.
- (2) Za treća lica, koja u dobroj vjeri u postojanje neke nekretnine ili prava na nekoj nekretnini, putem pravnog posla steknu takvo jedno pravo, sadržaj zemljišne knjige se smatra tačnim, ukoliko ispravnost zemljišne knjige nije osporena putem upisa prigovora ili ukoliko je trećoj osobi poznata netačnost zemljišne knjige ili zbog grube nepažnje nije poznata.
- (3) Ako je nosilac prava upisanog u zemljišne knjige ograničen u pravu raspolaganja u korist neke osobe, tada ograničenje djeluje prema trećoj osobi samo onda kada je to ograničenje upisano u zemljišnu knjigu ili poznato trećoj osobi.
- (4) Za savjesnost treće osobe kod sticanja prava na nekretnini mjerodavno je vrijeme podnošenja zahtjeva za upis.

Član 10.

Označavanje

U pravnom prometu nekretnina se označava prema podacima iz zemljišne knjige.

Član 11.

Stvarna nadležnost

- (1) Stvarno nadležni za vođenje zemljišnih knjiga su sudovi određeni zakonom.
- (2) Ukoliko su na dan stupanja na snagu ovog zakona za vođenje zemljišnih knjiga nadležni organi uprave, zemljišne knjige sa svim pomoćnim registrima i zbirkom isprava se predaju nadležnom sudu.
- (3) Odredba stava 2. ovog člana se odnosi i na već zatvorene zemljišnoknjižne uloške.

Član 12.

Mjesna nadležnost

Za vođenje zemljišnih knjiga nadležan je onaj sud na čijem se području nalazi nekretnina.

Član 13.

Izmjena nadležnosti

- (1) Ako u skladu sa članom 12. dođe do promjene nadležnosti sudova, vođenje zemljišne knjige prelazi na onaj sud koji je nadležan za to područje.
- (2) Dotadašnji dio u zemljišnoj knjizi se zatvara i spis sa aktima se predaje sada nadležnom zemljišnoknjižnom uredu. Brisani upisi se prenose u mjeri u kojoj su neophodni za razumjevanje upisa koji nisu brisani. U natpisu novog dijela zemljišne knjige se upućuje na dosadašnji zemljišnoknjižni uložak.
- (3) Podudarnost novog zemljišnoknjižnog uloška sa dosadašnjim dijelom potvrđuje zemljišnoknjižni referent koji vodi novu zemljišnu knjigu.
- (4) O predaji spisa sa aktima vrši se napomena u natpisu dosadašnjeg zemljišnoknjižnog uloška.

Član 14.

Zemljišnoknjižni referent

- (1) Zemljišne knjige u stvarno i mjesno nadležnim sudovima vode posebni zemljišnoknjižni uredi. Nadležni službenik za vođenje zemljišnih knjiga naziva se zemljišnoknjižni referent i taj referent postupa pod nadzorom zemljišnoknjižnog sudije.
- (2) Zemljišnoknjižni referent mora imati završeno stručno obrazovanje i položen stručni ispit. Federalni ministar pravde (u daljem tekstu: Ministar pravde) donosi bliže propise o vrsti obrazovanja i sadržini stručnog ispita. Zemljišnoknjižni referenti koji ispunjavaju uvjete predviđene ovom odredbom (uključujući i stručni ispit) u Federaciji Bosne i Hercegovine nisu obavezni polagati dodatne ispite u Republici Srpskoj da bi mogli raditi kao zemljišnoknjižni referenti na teritoriji Republike Srpske.
- (3) Ministar pravde može utvrditi prelazno rješenje u vezi sa zahtjevima u pogledu stručnog obrazovanja iz stava 2. ovog člana.

(4) Zemljišnoknjižni referenti i zemljišnoknjižne sudije su nadležni za vršenje upisa u zemljišnu knjigu. Oni odluke u vezi sa vršenjem upisa u zemljišnim knjigama donose samostalno u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

II - Sadržaj zemljišne knjige

Član 15.

Sastav zemljišne knjige

Zemljišna knjiga se sastoji od glavne zemljišne knjige, zbirke isprava i pomoćnih registara. Glavna zemljišna knjiga se sastoji od zemljišnoknjižnih uložaka. Glavna zemljišna knjiga se vodi za jednu katastarsku općinu.

Član 16.

Zemljišnoknjižni uložak

- (1) Upisi se vrše u zemljišnoknjižni uložak.
- (2) U zemljišnoknjižni uložak se upisuje jedno zemljišnoknjižno tijelo.
- (3) Zemljišnoknjižno tijelo se sastoji od jedne ili više katastarskih parcela koje se nalaze u istoj katastarskoj općini i na kojima postoje isti pravni odnosi. Određivanje područja i naziva katastarskih općina uređuju propisi o katastru zemljišta tako da jedna katastarska općina može obuhvatati samo one nekretnine koje se nalaze na području nadležnosti jednog zemljišnoknjižnog suda, s tim što nekretnine na području nadležnosti jednog zemljišnoknjižnog suda mogu biti podijeljene u više katastarskih općina.
- (4) Zemljišno-knjižni uložak se sastoji iz natpisa (naslova) i tri odjeljka (A, B i C).

Član 17.

Natpis zemljišnoknjižnog uloška

U natpisu zemljišnoknjižnog uloška se navodi:

- 1) naziv suda koji vodi zemljišnu knjigu
- 2) katastarska općina
- 3) broj zemljišnoknjižnog uložka.

Član 18.

Prvi odjeljak zemljišnoknjižnog uložka

U prvi odjeljak (A) zemljišnoknjižnog uložka "Popisni list" se unosi:

- 1) broj katastarske parcele
- 2) naziv (opis) i kultura katastarske parcele
- 3) veličina (površina) katastarske parcele
- 4) spajanje ili dioba zemljišnoknjižnog tijela
- 5) stvarna prava koja su osnovana u korist zemljišnoknjižnog tijela.

Član 19.

Drugi odjeljak zemljišnoknjižnog uložka

U drugi odjeljak (B) "Vlasnički list" se unosi:

- 1) pravni osnov upisa
- 2) ime vlasnika zemljišnoknjižnog tijela
- 3) u slučaju vlasništva više lica podaci vlasnika u smislu tačke 2. i to da li im zemljišnoknjižno tijelo pripada kao zajedničko vlasništvo ili suvlasništvo. Kod suvlasništva se upisuju međusobni odnos suvlasnika i visina suvlasničkog dijela
- 4) ograničenja prava raspolaganja vlasnika zemljišnoknjižnog tijela kao i zabilježbe koje se tiču vlasništva.

Član 20.

Treći odjeljak zemljišnoknjižnog uložka

- (1) U treći odjeljak (C) "Tereti" unose se tereti i ograničenja:
 - 1) pravni osnov upisa
 - 2) prava koja opterećuju zemljišnoknjižno tijelo i zabilježbe koje se odnose na ta opterećenja, kao i podaci o nosiocu, odnosno nosiocima prava. Shodno se primjenjuje odredba iz tačke 3. člana 19. ovog zakona.
- (2) Kod hipoteka i zemljišnih dugova se još dodatno unosi:
 - 1) hipoteka odnosno zemljišni dug u novčanom iznosu (visina hipoteke odnosno zemljišnog duga)
 - 2) kamatna stopa
 - 3) iznos ostalih sporednih potraživanja u novcu
 - 4) zabilježbe koje se odnose na hipoteku odnosno zemljišni dug
 - 5) podaci o pristajanju na neposredno izvršenje
 - 6) izdavanje pisma zemljišnog duga, ukoliko je ono izdato.

Član 21.

Numerisanje

- (1) Zemljišne knjige se numerišu neprekidnim rednim brojevima u okviru iste katastarske općine.
- (2) U okviru glavne knjige se zemljišnoknjižni ulošci numerišu neprekidnim rednim brojevima.

Član 22.

Pomoćni registri

Pored zemljišne knjige vode se također slijedeći pomoćni registri:

- 1) registar vlasnika
- 2) registar parcela

3) dnevnik.

Član 23.

Registar vlasnika

- (1) U registar vlasnika se upisuje prezime, ime, poštanska adresa, rođeno ime i datum rođenja vlasnika, kao i katastarska općina i broj zemljišnoknjižnog uložka u koji su upisane nepokretnosti koje pripadaju vlasniku.
- (2) Za pravnu osobu upisuje se u smislu stava 1. ovog člana njen naziv i registrovano sjedište.

Član 24.

Registar parcela

U registar parcela unosi se parcela nakon upisa u odjeljak A sa uputom na zemljišnoknjižni uložak ili uloške u kojima je ona upisana. Registar parcela se vodi za svaku katastarsku općinu za koju se vodi i glavna knjiga. Registar parcela se može voditi mašinskim putem.

Član 25.

Dnevnik

- (1) U dnevnik se registruju zahtjevi za upis i dodjeljuju se registarske oznake.
- (2) Kod svakog upisa se obavezno naznačava registarska oznaka upisa. To važi za upise u sve odjeljke.
- (3) Završetak obrade zahtjeva donošenjem rješenja o odobrenju ili odbijanju zahtijevanog upisa potrebno je ubilježiti u dnevnik sa naznakom datuma donošenja rješenja.

Član 26.

Upis prava korištenja

- (1) Za prava korištenja uspostavljaju se prema članu 29. ovog Zakona posebni zemljišnoknjižni ulošci (zemljišnoknjižni ulošci zgrada).
- (2) Kao upis treba predvidjeti:
 - 1) naznaku da se radi o pravu korištenja, kao i podatke o opterećenom zemljištu prema podacima iz odjeljka A,
 - 2) sadržinu prava korištenja,
 - 3) u ostalom se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog zakona.

Član 27.

Zemljišnoknjižni arhiv

- (1) Zemljišne knjige se trajno čuvaju u arhivu suda. Zabranjeno ih je premještati na drugo mjesto, ukoliko zakon drugačije ne propisuje.
- (2) Način vođenja arhiva i uvjete koje arhiv mora da ispuni propisuje ministar pravde.
- (3) Dopušteno je arhiviranje na mikrofilmu ili drugim posebnim tehničkim sredstvima za pohranjivanje podataka, kao dodatna mjera za osiguranje podataka upisanih u zemljišne knjige i o tome predsjednik suda donosi odgovarajuću naredbu.

III - Prava koja se upisuju u zemljišnu knjigu

Član 28.

Prava koja se upisuju u zemljišnu knjigu

- (1) U zemljišnu knjigu upisuju se sljedeća prava:
 - 1) vlasništvo, suvlasništvo i zajedničko vlasništvo
 - 2) hipoteka i zemljišni dug

- 3) sudsko založno pravo, nadzaložno pravo
- 4) pravo dugoročnog najma i zakupa, pravo preče kupovine i pravo otkupa
- 5) stvarne služnosti
- 6) plodouživanje
- 7) stvarni tereti
- 8) prava korištenja.

(2) Svi upisi prava s izuzetkom vlasništva vrše se u zemljišnoknjižni uložak zemljišta koje se opterećuje.

(3) Stvarna prava na tuđoj stvari, koja pripadaju svakom pojedinom vlasniku zemljišnoknjižnog tijela se na zahtjev vlasnika zemljišnoknjižnog tijela upisuju i u zemljišnoknjižnom ulošku njegovog zemljišnoknjižnog tijela.

(4) Ukoliko stvarno pravo iz stava 3. ovog člana bude promijenjeno ili ukinuto tada će zemljišnoknjižni ured na zahtjev izvršiti ispravku upisa.

Član 29.

Prava korištenja koja se upisuju u zemljišnu knjigu

(1) Zemljište može biti opterećeno na taj način da onome u čiju korist se vrši opterećenje pripada pravo da na ili ispod površine zemljišta ima građevinu, a to pravo se može otuđiti ili naslijediti (pravo korištenja).

(2) Pravo korištenja se može protegnuti i na dio zemljišta koji nije potreban za zgradu ili postrojenje, ukoliko zgrada ili postrojenje ostaju privredno glavna stvar.

(3) Zgrada ili postrojenje izgrađeni na osnovu prava korištenja čine bitni sastavni dio prava korištenja (vlasništvo na zgradi, odnosno vlasništvo na postrojenju).

(4) Ograničenje prava korištenja na pojedini dio zgrade, posebno na pojedine prostorije, je nedopušteno ukoliko se takva prava ne odnose na cijelu zgradu.

(5) Opteretiti se može samo cijelo zemljište ali ne i dio parcele.

(6) Kod upisivanja prava korištenja, kao prava koje opterećuje zemljište, se po službenoj dužnosti uspostavlja zemljišnoknjižni uložak zgrada. U odjeljku A potrebno je, pored opisa opterećenog zemljišta prema podacima katastra, ukazati na opterećeni zemljišnoknjižni uložak i na pravo korištenja. Zgradu je potrebno bliže opisati.

- (7) Ukoliko u trenutku stupanja na snagu ovog zakona postoji samostalno pravo vlasništva na zgradi, potrebno je unijeti pravo korištenja zemljišta kao teret u zemljišnoknjižnom ulošku u kome je upisano zemljište – odjeljak C.
- (8) U ostalim slučajevima važe odredbe koje se odnose na zemljište i suvlasnički dio.

Član 30.

Vlasništvo na stanu koje se upisuje u zemljišnu knjigu

- (1) Za svako vlasništvo na stanu uspostavlja se poseban zemljišnoknjižni uložak. Zemljišnoknjižni uložak zemljišta se po službenoj dužnosti zatvara. U zemljišnoknjižnom ulošku stana se upisuje posebno vlasništvo koje pripada suvlasničkom dijelu i kao ograničenje suvlasništva priznavanje prava posebnog vlasništva koja pripadaju drugim suvlasničkim dijelovima. Potrebno je ukazati na ostale zemljišnoknjižne uloške stanova koji pripadaju ovoj zajednici vlasništva na stanovima.
- (2) Bliži opis suvlasničkog dijela i vlasništva na stanu se vrši u odjeljku A.
- (3) Radi bližeg označavanja predmeta i sadržaja posebnog vlasništva može se uputiti na izjavu o diobi, dogovor o diobi i plan podjele.
- (4) Uz zahtjev za upis potrebno je priložiti sljedeće dokaze:
- 1) Crtež sa pečatom, štambiljom i potpisom nadležnog organa vlasti, iz koga je vidljiva podjela zgrade kao i položaj i veličina dijelova zgrade koji se nalaze u posebnom vlasništvu i dijelova zgrade koji se nalaze u zajedničkom vlasništvu (plan podjele). Sve pojedinačne prostorije koje pripadaju vlasništvu na istom stanu označavaju se odgovarajućom istom oznakom, koja treba da se podudara sa brojem navedenim u odobrenju upisa.
 - 2) Uvjerenje nadležnog organa vlasti da se radi o cjelovitoj jedinici (uvjerenje o cjelovitosti).

IV - Postupak upisa u zemljišnu knjigu

Član 31.

Rješenje o upisu

Upis se vrši na osnovu rješenja o upisu, koje donosi zemljišnoknjižni referent. Rješenje o upisu se odnosi na zahtjev za upis, koji je podnesen u skladu sa članom 3. stav 1. ovog zakona.

Član 32.

Jezik upisa u zemljišnu knjigu

Zemljišna knjiga se vodi na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

Član 33.

Preuzimanje zahtjeva za upis

- (1) Zahtjev je primljen u zemljišnoknjižni ured kada je podnesen nadležnom zemljišnoknjižnom referentu ureda i kada on odgovara uvjetima navedenim u članu 3. ovog zakona.
- (2) Nadležni zemljišnoknjižni referent stavlja na podneseni zahtjev zabilješku o datumu i vremenu njegovog pristizanja i potpisuje ga.
- (3) Samo preuzimanje zahtjeva ne podrazumijeva dodjelu redoslijeda.
- (4) Zahtjevi koji su pristigli poštom istog dana smatraće se da su stigli istovremeno i biće upisani u dnevnu knjigu kao posljednji pristigli tog dana. Kao vrijeme prijema se uzima vrijeme prestanka prijema zahtjeva za upis.

Član 34.

Registrowanje zahtjeva za upis

Zahtjev za upis, koji je prispio u zemljišnoknjižni ured se neodložno registruje u dnevnu knjigu i numeriše na osnovu vremena prispjeća zahtjeva. U upisu se navodi podnosilac zahtjeva. Ministar pravde donosi uputstvo o postupku prijema i registriranja zahtjeva za upis.

Član 35.

Potvrda o prijemu zahtjeva za upis

Zemljišnoknjižni ured će na traženje podnosioca zahtjeva izdati potvrdu o prijemu zahtjeva.

Član 36.

Obrada zahtjeva za upis

- (1) Ako je podnošeno više zahtjeva koji se odnose na isto pravo, tada se ne smije izvršiti upis na osnovu kasnije podnesenog zahtjeva prije nego što se izvrši upis na osnovu ranije podnesenog zahtjeva.
- (2) Odredba iz stava 1. ovog člana se ne primjenjuje ako prije podneseni zahtjev bude odbijen ili povučen, odnosno određen drugačiji redosljed obrade od strane podnosioca zahtjeva.

Član 37.

Prioritetni zemljišnoknjižni upisi

Zahtjevi ili molbe za upis ili ispravku u zemljišnoj knjizi koji se odnose na investicije rješavaju se po hitnom postupku, ukoliko se priloži uvjerenje nadležne agencije za privatizaciju kojim se obrazlaže hitnost te investicije. Odluka agencije za privatizaciju je obavezujuća. Odluka ne proizvodi nikakvu promjenu redosljeda obrade.

Član 38.

Zahtjev pod uvjetom

- (1) Zahtjev za upis čije rješavanje je vezano za neki uvjet će se odbiti.
- (2) Ukoliko se jednim zahtjevom traži više upisa, podnosilac zahtjeva može suprotno odredbama stava 1. ovog člana postaviti uvjet da se jedan upis ne smije izvršiti bez drugog upisa.

Član 39.

Dopuna zahtjeva

Podnosilac zahtjeva može zemljišnoknjižnom uredu podnositi isprave, kojima dopunjava zahtjev, sve do okončanja obrade zahtjeva. Isprave kojima se dopunjava zahtjev se primaju i registriraju redom određenim ovim zakonom.

Član 40.

Otklanjanje nedostataka

- (1) Ukoliko se zahtijevanom upisu suprostavlja neki nedostatak, koji se može otkloniti, nadležni zemljišnoknjižni referent određuje rok za otklanjanje nedostataka, koji ne može biti kraći od 15 dana. Ako po isteku pomenutog roka podnositelj zahtjeva nije otklonio nedostatak, nadležni referent zemljišnoknjižnog ureda donosi rješenje kojim odbacuje zahtjev.
- (2) Određivanje roka za otklanjanje nedostatka se upisuje u zemljišnoknjižnom ulošku. Zabilježba važi do donošenja rješenja o pomenutom zahtjevu, u skladu sa članom 36. stav 1. ovog zakona. Zabilježba se briše donošenjem rješenja o pomenutom zahtjevu.

Član 41.

Zainteresovane osobe

- (1) Upis u zemljišnu knjigu je dozvoljen samo uz saglasnost osobe koja je u vrijeme podnošenja zahtjeva upisana u zemljišnu knjigu kao nosilac prava vlasništva ili nekog drugog stvarnog prava koje se prenosi, mijenja, ograničava ili briše.
- (2) Odobrenje prema stavu 1. ovog člana mora biti notarski ovjereno, osim ako se za ugovor na osnovu kojeg se vrši promjena prava zahtijeva notarska obrada.
- (3) Odobrenje iz stava 1. ovog člana može biti zamijenjeno sudskom odlukom ili sudskim poravnanjem.
- (4) Za ispravku zemljišne knjige nije potrebno odobrenje iz stava 1. ovog člana ako se dokaže netačnost. Ovo posebno važi za upis ili brisanje ograničenja raspolaganja.
- (5) Pravo koje je ograničeno na životni vijek nosioca prava smije nakon njegove smrti, ukoliko nisu isključeni zaostaci činidbi, biti brisano samo uz odobrenje pravnog nasljednika, ako brisanje treba uslijediti prije isteka jedne godine od smrti nosioca prava ili ako je pravni nasljednik zemljišnoknjižnom uredu podnio prigovor protiv brisanja. Prigovor se po službenoj dužnosti upisuje u zemljišnu knjigu. Ukoliko je nosilac prava proglašen umrlim, rok od godinu dana počinje teći od dana pravosnažnosti rješenja kojim se vrši proglašenje nestale osobe umrlom ili rješenja o dokazivanju smrti.
- (6) Odobrenje pravnog nasljednika predviđeno u stavu 4. ovog člana nije potrebno ukoliko je u zemljišnoj knjizi upisano da je brisanje prava dovoljan dokaz o smrti nosioca prava.

Član 42.

Provjera zahtjeva za upis

Kod provjere zahtjeva za upis nadležni zemljišnoknjižni referent ispituje:

- 1) da li su podneseni potrebni dokumenti u propisanoj formi,
- 2) da li su dokumenti (isprave) identični sa stanjem u zemljišnoj knjizi,
- 3) da li postoji odobrenje iz člana 41. stav 1. ovog zakona.

Član 43.

Odlučivanje o upisu

- (1) Nakon provjere zahtjeva za upis, zemljišnoknjižni referent donosi rješenje da li će zahtjev potpuno ili djelimično prihvatiti.
- (2) Zemljišnoknjižni referent donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za upis ako:
 - 1) se zemljišnoknjižno tijelo ne nalazi u zemljišnoknjižnom području dotičnog zemljišnoknjižnog ureda;
 - 2) osoba nije ovlaštena da zahtijeva upis;
 - 3) pravni osnov upisa nije vidljiv iz predloženih dokumenata;
 - 4) postoji neka druga smetnja koja sprečava upis;

Član 44.

Sadržaj rješenja o upisu, odnosno odbacivanju upisa

Rješenje o upisu odnosno odbacivanju sadrži:

- 1) naziv i sjedište suda
- 2) broj rješenja, mjesto i datum donošenja rješenja;
- 3) tekst upisa, kao i uputu na zemljišnoknjižni uložak, na odjeljak i kolonu gdje se upis obavlja;
- 4) razlog i pravni osnov rješenja;
- 5) pouku o pravnom lijeku;

- 6) potpis zemljišnoknjižnog referenta.

Član 45.

Upis u zemljišnu knjigu

- (1) Upis u zemljišnu knjigu vrši se na osnovu rješenja o upisu.
- (2) Rang upisa se ravna prema redosljedu upisa, ukoliko nije upisan neki drugi redosljed ranga u zemljišnoj knjizi.

Član 46.

Dostavljanje rješenja o upisu

- (1) Rješenje o upisu dostavlja se podnosiocu zahtjeva ili njegovom zastupniku, osobi na čijoj se nekretnini neko pravo prenosi, opterećuje, ograničava ili ukida, kao i osobi protiv koje je provedena zabilježba.
- (2) Rješenje o upisu se dostavlja tek nakon provedbe u zemljišnoj knjizi.

Član 47.

Vraćanje dokumenata

Dokumenti koje je podnio podnosilac zahtjeva vraćaju se na njegov zahtjev po pravosnažnosti rješenja u slučaju povlačenja ili odbacivanja zahtjeva.

V - Upisi u zemljišnoknjižni uložak

Član 48.

Sadržaj upisa

Upis u zemljišnoknjižni uložak sadrži:

- 1) datum upisa;
- 2) tekst upisa;
- 3) potpis zemljišnoknjižnog referenta koji je donio rješenje o upisu.

Član 49.

Tekst upisa

Tekst upisa sadrži:

- 1) uputu na isprave i dokumenta na osnovu kojih se sadržaj stvarnog prava preciznije dokazuje;
- 2) sadržaj upisanog stvarnog prava, ime nosioca prava i ostale podatke o osobi nosioca prava koje predviđa zakon;
- 3) uputu na rang u slučaju da je istog dana u istom zemljišnoknjižnom ulošku izvršeno više upisa.

Član 50.

Numerisanje upisa u zemljišnoknjižni uložak

Upisi u zemljišnoknjižni uložak numeriraju se po redoslijedu njihovog sprovođenja. Izmjene i brisanja upisa dobijaju vlastite brojeve upisa sa uputom jednih na druge u zabilježbama.

Član 51.

Forma upisa

- (1) Upisi treba da budu jasni i bez skraćenica, izuzimajući skraćenice koje se uobičajeno koriste.
- (2) Prepravljavanje izvršenog upisa nije dozvoljeno.

Član 52.

Upis predbilježbe

Upis predbilježbe vrši se tamo gdje treba da se izvrši konačni upis predbilježenog prava.

Član 53.

Rang upisa i njegovo označavanje

- (1) Ukoliko se u jedan odjeljak zemljišnoknjižnog uložka vrši više upisa, oni imaju rang redosljeda svog upisivanja.
- (2) Ukoliko se vrši više upisa u različite odjeljke u različito vrijeme istog dana, oni imaju isti rang, ukoliko se ne vrši upis koji se tome suprostavlja.
- (3) Zainteresirana lica mogu odrediti drugačije redosljed. Takvo drugačije određenje se upisuje u zemljišnu knjigu.

Član 54.

Upis suvlasništva i zajedničkog vlasništva

- (1) Suvlasništvo se upisuje po udjelima određenim s obzirom na cjelinu, izraženim razlomkom.
- (2) Ukoliko isprave na osnovu kojih se vrši upis ne pokazuju koji udio u pravu pripada svakoj osobi, smatra se da pravo pripada osobama u jednakim dijelovima.
- (3) Zajedničko vlasništvo upisuje se u korist i na ime svih zajedničkih vlasnika, s naznakom da se radi o zajedničkom vlasništvu.

Član 55.

Upis opterećenja koja se odnose na više zemljišnoknjižnih uložaka

(1) Ukoliko je više zemljišnoknjižnih tijela opterećeno istim stvarnim pravom, u svakom zemljišnoknjižnom ulošku će se naznačiti opterećena zemljišnoknjižna tijela. Isto vrijedi kada se sa pravom koje već postoji na jednom zemljišnoknjižnom tijelu naknadno optereti drugo zemljišnoknjižno tijelo ili kada se pri prijenosu jednog dijela zemljišnoknjižnog tijela u drugi dio zemljišne knjige sa njim prenosi i stvarno pravo koje ga opterećuje.

(2) Kada se jedno od opterećenja navedenih u stavu 1. ovog člana u odnosu na jedno zemljišnoknjižno tijelo izbriše, to se naznačava i u drugim zemljišnim knjigama.

VI - Dioba, otpis i pripis u zemljišnoj knjizi

Član 56.

Promjena sastava zemljišnoknjižnog tijela

(1) Sastav zemljišnoknjižnog tijela mijenja se zemljišnoknjižnom diobom, otpisom i pripisom.

(2) Prilikom otpisa uspostavlja se novi zemljišnoknjižni uložak, ukoliko pripis nije izvršen u neki već postojeći zemljišnoknjižni uložak. U dosadašnjem zemljišnoknjižnom ulošku navodi se preostala površina zemljišnoknjižnog tijela kao posljedica podjele i broj novog zemljišnoknjižnog tijela.

(3) Kod pripisa se u zemljišnoknjižnim ulošcima upućuje na broj dosadašnjeg zemljišnoknjižnog uloška.

Član 57.

Opterećenje dijela zemljišnoknjižnog tijela

(1) Ukoliko se dio zemljišnoknjižnog tijela želi opteretiti jednim stvarnim pravom, taj se dio otpisuje od zemljišnoknjižnog tijela u skladu sa članom 56. ovog zakona.

(2) Izuzetno se ne primjenjuje postupak prema stavu 1. ovog člana ako se dio zemljišnoknjižnog tijela opterećuje služnošću.

Član 58.

Prijenos prava prilikom otpisa

Ukoliko se vrši podjela zemljišnoknjižnih tijela, upisi stvarnih prava koja opterećuju tuđe zemljište ostaju u zemljišnoknjižnom ulošku koji se dalje vodi i istovremeno se prenosi u nove dijelove. Ovo ne važi ukoliko notarski obrađeni sporazum između vlasnika zemljišnoknjižnog tijela i zainteresovanog određuje nešto drugo.

Član 59.

Prijenos zabilježbe

- (1) Kod diobe zemljišnoknjižnog tijela zabilježba ostaje u dotadašnjem zemljišnoknjižnom ulošku, a prenosi se i u novi zemljišnoknjižni uložak.
- (2) Ukoliko se zabilježba odnosi na jedan dio zemljišnoknjižnog tijela, onda će ona kod diobe zemljišnoknjižnog tijela biti upisana u odgovarajući dio zemljišnoknjižnog uloška, a u drugim dijelovima zemljišnoknjižnog uloška biti brisana.

VII - Zabilježba u vezi sa tačnošću i ispravkom upisa u zemljišnoj knjizi

Član 60.

Neispravan upis

- (1) Ukoliko se ispostavi da je upis u zemljišnoknjižnom ulošku neispravan, zbog odgovornosti zemljišnoknjižnog ureda, tada će zemljišnoknjižni ured neodložno upisati zabilježbu pored pogrešnog upisa u datom zemljišnoknjižnom ulošku.
- (2) Ukoliko se ispostavi da je upis u zemljišnoknjižnom uložaku neispravan iz drugih razloga osim navedenih u stavu 1. ovog člana, tada će zemljišnoknjižni ured po odobrenju upisane osobe upisati zabilježbu pored pogrešnog upisa u datom zemljišnoknjižnom ulošku.
- (3) Ukoliko upisana osoba nije dala odobrenje na pomenuti upis iz stava 2. ovog člana, zainteresovana osoba može podići tužbu za davanje odobrenja.
- (4) Ispravka zemljišne knjige se vrši na osnovu odobrenja upisane osobe ili sudske odluke.

(5) Ako zemljišnoknjižni ured sazna za slučaj neispravnosti upisa iz stava 1. ovog člana, obavijestit će o tome ministra pravde.

Član 61.

Način ispravke upisa

- (1) Prilikom ispravke upisa neispravni dio upisa se podvlači crvenom linijom, a upis, kojim se vrši ispravljanje, se poduzima u obliku zabilješke.
- (2) U novom upisu biće naznačeno da on dopunjuje odnosno zamjenjuje raniji upis.
- (3) Ispravka na drugi način je zabranjena.

Član 62.

Brisanje stvarnih prava zbog gubljenja pravnog značaja

Ukoliko je upis zbog prestanka stvarnog prava izgubio svaki pravni značaj zemljišnoknjižni referent donosi rješenje o brisanju upisa na osnovu zahtjeva vlasnika opterećene nekretnine i pravno valjane isprave, koja dokazuje prestanak stvarnog prava na tuđoj stvari.

VIII - Novo uspostavljanje, zamjena i postupak uspostavljanja zemljišnih knjiga

Član 63.

Novo uspostavljanje i zamjena zemljišnih knjiga

- (1) Ukoliko zemljišna knjiga nije bila uspostavljena ili je zemljišna knjiga koja je prethodno postojala uništena, nestala ili oštećena, uslijediće po službenoj dužnosti uspostavljanje zemljišne knjige od strane zemljišnoknjižnog referenta a u skladu sa odredbama ovog zakona, a naročito sa odredbama iz člana 65.
- (2) Ukoliko je dio zemljišne knjige uništen, izgubljen ili oštećen ili iz drugih razloga nedostaje dio zemljišne knjige, tada zemljišnoknjižni referent vrši njegovo uspostavljanje u skladu sa stavom 1. ovog člana.
- (3) Utvrđivanje vlasništva, drugih prava i ograničenja na nekretnini vrši se rješenjem.

(4) Podatak u vezi sa oznakom nekretnine uzima se iz službenog registra (katastra). Nekretnine se trebaju preuzimati i označavati sa podacima novog premjera.

Član 64.

Načelo službene provjere i istraživanja činjenica

Radi utvrđivanja vlasništva, drugih prava i ograničenja na nekretninama zemljišnoknjižni ured će po službenoj dužnosti poduzeti potrebne provjere i istraživanja i pribaviti odgovarajuće dokaze. Između ostalog, mogu se upotrijebiti slijedeći dokazi:

- 1) kopija aktuelnog katastarskog plana
- 2) elaborat novog premjera
- 3) podaci o osobama za koje se na osnovu postojećih podataka prepostavlja da su oni nosioci prava
- 4) podaci iz zemljišne knjige
- 5) stari katastarski planovi i operati
- 6) sudske odluke i odluke drugih organa o pravima na nekretninama
- 7) neizvršene odluke agrarnih komisija koje za predmet imaju nekretnine
- 8) podaci o pravima utvrđenim u postupku komasacije (postupak novog uređenja zemljišta)
- 9) pravosnažne odluke nadležnih organa
- 10) zaključeni ugovori i druge isprave koje mogu poslužiti kao osnova za upis
- 11) podaci katastarskih operata koji odgovaraju stvarnom stanju
- 12) saslušanja svjedoka, posljednje stvarno stanje posjeda, izjave stranaka i slične informacije
- 13) odluke Komisije za imovinske zahtjeve izbjeglica i raseljenih osoba (CRPC) i svi drugi dokazi koji su dostupni CRPC-u
- 14) druge isprave i dokazi

Član 65.

Nadležnost

Novo uspostavljanje i zamjenu kao i provođenje postupka uspostavljanja zemljišnih knjiga vrši mjesno nadležni sud.

Član 66.

Novo uspostavljanje zemljišnoknjižnog uloška

- (1) Novo uspostavljanje zemljišnoknjižnog uloška vrši se po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane osobe.
- (2) Kad treba da se uspostavi novi zemljišnoknjižni uložak tad će zemljišnoknjižni ured zatražiti od općinskog organa za upravu koji vodi katastar dostavu ovjerenog izvoda iz katastra.

Član 67.

Najava postupka uspostavljanja

- (1) Zemljišnoknjižni ured najavljuje javnim objavljivanjem da predstoji uspostavljanje (izrađivanje) zemljišnoknjižnog uloška.
- (2) Najava se objavljuje oglašavanjem na oglasnoj tabli suda i objavljivanjem u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, “Službenim novinama Federacije BiH” i u najmanje dva dnevna lista koja se distribuiraju u Bosni i Hercegovini.
- (3) Najava mora sadržavati:
 - 1) najavu predstojećeg uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška;
 - 2) oznaku nekretnine, njen položaj, osobine i površinu prema podacima iz katastra odnosno novog premjera
 - 3) oznaku (ime) vlasnika, ukoliko je to poznato zemljišnoknjižnom uredu ili se može utvrditi;
 - 4) poziv licima koja polažu pravo na priznavanje vlasništva ili drugog prava na nekretnini da to svoje pravo prijave u roku od 60 dana od dana najave podneskom u dva primjerka i to dokažu, jer u protivnom njihovo pravo neće biti uzeto u obzir prilikom uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška. Na zahtjev lica koja na osnovu prethodne rečenice tvrde da mogu zahtijevati određeno pravo, rok će se produžiti najmanje za 90 narednih dana, kako bi im se omogućilo pribavljanje potrebnih dokaza.
- (4) Lica koja nisu bila u mogućnosti saznati za najavu postupka uspostavljanja imaju pravo u roku od 60 dana od dana saznanja za postupak uspostavljanja, ali najduže godinu dana od

početka postupka uspostavljanja, prijaviti svoje vlasništvo ili neko drugo pravo na nekretnini, u skladu sa odredbom stava 3. tačka 4. (druga rečenica) ovog člana.

(5) Ako se zainteresirana osoba ne prijavi u tom roku, zemljišnoknjižni ured vrši uspostavljanje na osnovu postojećih dokaza u skladu sa članom 64. ovog zakona.

Član 68.

Pravni put nakon isteka roka

Protokom rokova iz člana 67. ovog zakona zainteresovano lice može ostvariti svoja prava u redovnom sudskom postupku.

Član 69.

Upisi u postupku uspostavljanja

(1) U zemljišnu knjigu će se kao vlasnik odnosno nosilac nekog drugog prava upisati:

1) osoba koja je od strane zemljišnoknjižnog referenta utvrđena kao vlasnik odnosno nosilac nekog drugog prava na nekretnini u skladu sa odredbama ovog zakona,

2) osoba čije vlasništvo odnosno drugo pravo prema stanju stvari zemljišnoknjižnom uredu izgleda najvjerovatnijim.

(2) Prilikom uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška upisuju se ograničenja vlasništva i stvarna prava na tuđoj stvari:

1) ako su prijavljena zemljišnoknjižnom uredu

2) da su dokazana javnom ispravom ili javno ovjerenom privatnom ispravom

(3) Ukoliko vlasnik nekretnine odnosno nosilac nekog drugog prava na nekretnini osporava prijavljeno ograničenje ili stvarno pravo ili drugo pravo i ukoliko osporavanje učini vjerovatnim, to će se zabilježiti u zemljišnu knjigu. Ukoliko se to ne dogodi postoji mogućnost podnošenja žalbe.

(4) Postupak uspostavljanja zemljišne knjige se upisuje u dnevnik.

Član 70.

Predmet žalbe u postupku uspostavljanja

U žalbenom postupku zainteresirane osobe mogu samo zahtijevati da se zemljišnoknjižnom uredu naloži da izvrši zabilježbu protiv tačnosti zemljišne knjige ili da poduzme brisanje.

Član 71.

Obavještenje, prigovor

- (1) Sud koji je nadležan za uspostavljanje zemljišne knjige obavijestit će sve njemu poznate osobe, koje imaju pravo ili pravni interes na nekretninama u toj katastarskoj općini, o tome da su obavezne da prijave svoja prava kod nadležnog organa uz predočavanje isprava i da dostave potrebne podatke o nekretninama i pravima na nekretninama. Za to se ostavlja rok od 60 dana od dana saznanja za postupak javnog uspostavljanja ali najduže jednu godinu od početka postupka uspostavljanja.
- (2) Obavještenje sadrži oznaku predmetne nekretnine i formulaciju planiranog upisa u zemljišne knjige.
- (3) Obavještenje se šalje poznatim učesnicima. Pored toga se obavlja javno obavješćavanje na uobičajeni način (u mjesnoj zajednici, naseljenom mjestu, katastarskoj općini i putem javnih medija).
- (4) Ukoliko u roku navedenom u stavu 1. bude podnesen prigovor protiv namjeravanog upisa u zemljišnu knjigu, onda se u korist podnosioca prigovora upisuje u zemljišnu knjigu činjenica da je podnesen prigovor protiv tačnosti zemljišnoknjižnog upisa.

Član 72.

Postavljanje privremenog zastupnika

- (1) Osobi čije prebivalište ili boravište nije poznato i koja se nije prijavila radi učešća u postupku uspostavljanja po službenoj dužnosti se postavlja privremeni zastupnik.
- (2) U slučaju utvrđivanja prava izbjeglice ili raseljenog lica postavlja se privremeni zastupnik sa liste predložene od udruženja izbjeglica i raseljenih lica sa odnosnog područja, od CRPC-a ili od ombudsmena Federacije BiH.

IX - Zatvaranje zemljišne knjige

Član 73.

Osnovi za zatvaranje zemljišnoknjižnog uložka

- (1) Zemljišnoknjižni uložak se zatvara:
 - 1) kod pripisa zemljišnoknjižnog tijela drugom zemljišnoknjižnom tijelu;
 - 2) kod promjene katastarske općine;
 - 3) ako se zemljišnoknjižno tijelo na terenu ne može dokazati;
 - 4) u drugim zakonom određenim slučajevima
- (2) U slučaju promjene iz tačke 2. ovog člana zemljišnoknjižni ured, koji više nije nadležan, dužan je bez odlaganja predati sada nadležnom zemljišnoknjižnom uredu sve dokumente. To važi i za sve pripadajuće pomoćne registre i akte iz zbirke isprava.

Član 74.

Zatvaranje zemljišnoknjižnih uložaka stanova

- (1) Zemljišnoknjižni ulošci stanova se zatvaraju:
 - 1) po službenoj dužnosti, kad je vlasništvo na stanu ukinuto na osnovu izjave o poništenju ili na osnovu ugovora o poništenju;
 - 2) na zahtjev svih vlasnika stanova, ukoliko su sve cjelovite jedinice zgrade potpuno uništene i ukoliko je to dokazano uvjerenjem nadležnog organa vlasti;
 - 3) na zahtjev vlasnika, ukoliko se sva prava vlasništva na stanu ujedinjaju u jednoj osobi;
- (2) Ukoliko je vlasništvo na stanu samostalno opterećeno pravom trećeg lica odredbom stava 1. ovog člana ostaju netaknuti opći propisi, prema kojima je za poništenje posebnog vlasništva potrebna saglasnost trećeg lica.
- (3) U slučaju da se zemljišnoknjižni ulošci stanova zatvore, onda se za zemljište uspostavlja novi zemljišnoknjižni uložak prema općim propisima; uspostavljanjem zemljišnoknjižnog uložka gase se prava posebnog vlasništva, ukoliko prethodno nisu ukinuta.

Član 75.

Forma zatvaranja

Kod zatvaranja cijele zemljišne knjige sve strane zemljišnoknjižnih uložaka križaju se crvenom bojom i u natpisu se stavlja napomena o poništenju u kojoj se navodi razlog i datum zatvaranja. Zabilješku o zatvaranju potpisuje zemljišnoknjižni referent.

X – Žalbe

Član 76.

Žalbe protiv odluke ili radnje zemljišnoknjižnog referenta

- (1) Protiv odluke zemljišnoknjižnog referenta, osim u slučajevima pogrešnog upisa, iz člana 60. st. 1. i 2. ovog zakona zainteresovana osoba može kod nadležnog suda uložiti žalbu u roku od 15 dana. Rok počinje teći od dana prijema prepisa odluke ili saznanja o radnji koja je predmet žalbe.
- (2) Žalba se može podnijeti i kod zemljišnoknjižnog ureda koji je obavezan proslijediti je bez odlaganja nadležnom sudu.
- (3) Nadležni sud odlučuje o žalbi u žalbenom postupku prema propisima Zakona o parničnom postupku.

XI - Uvid u zemljišnu knjigu i izdavanje izvoda

Član 77.

Uvid u zemljišnu knjigu

Uvid u zemljišne knjige, pripadajuće akte, isprave i pomoćne isprave je slobodan uz prisustvo službene osobe iz zemljišnoknjižnog ureda, ako posebnim zakonom za pojedine podatke nije drugačije određeno.

Član 78.

Pravo na izvode zemljišnoknjižnih uložaka

- (1) Svaka osoba, u skladu sa članom 77. ovog zakona, može nakon plaćanja takse dobiti zemljišnoknjižne izvode.
- (2) Izvod iz stava 1. ovog člana je javna isprava.

Član 79.

Sastavljanje izvoda

- (1) Zemljišnoknjižni izvod mora sadržavati sve važeće upise iz odgovarajućeg odjeljka zemljišnoknjižnog uložka. Izdavanje izvoda o pojedinačnim upisima zahtijeva pečatom potvrđenu naznaku. U naznaci se navodi predmet pojedinačnog upisa i potvrđuje da nema daljih upisa u zemljišnoknjižnom uložku koji se odnose na njega.
- (2) Ako podnosilac zahtjeva želi ili ako se izvod sačinjava fotokopiranjem onda taj izvod može sadržavati i izbrisane upise.
- (3) Nakon podnošenja zahtjeva, izvod potpisuje zemljišnoknjižni referent i pečatom potvrđuje njegovu vjerodostojnost sa datumom izdavanja zemljišnoknjižnog izvoda.

Član 80.

Napomena o podnesenom zahtjevu

Izvodi iz zemljišne knjige moraju sadržavati napomenu o zahtjevu za upis, koji je upisan u dnevnu knjigu, ali za koji nije još doneseno rješenje o upisu odnosno upis u zemljišnu knjigu nije još izvršen.

XII - Elektronsko vođenje zemljišne knjige

Član 81.

Elektronsko vođenje zemljišne knjige

- (1) Zemljišna knjiga se treba što je prije moguće voditi u elektronskoj formi.
- (2) Elektronski način vođenja zemljišne knjige uređuje se posebnim pravilnikom koji donosi ministar pravde u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Mora biti osigurano:
 - 1) pridržavanje načela ispravne obrade podataka, osobito preduzimanje mjera za sprečavanje gubitka podataka, kao i da se nužne kopije stanja podataka drže barem na dnevnoj bazi i da originalni podaci kao i njihove kopije budu čuvani na sigurnom;
 - 2) da upisi, koje treba izvršiti, što prije budu uneseni u memoriju podataka i da se mogu reproducirati u čitljivoj formi trajno nepromjenjivog sadržaja;
 - 3) da se preduzmu mjere predviđene uredbom o prelasku na elektronsko vođenje zemljišne knjige.

Član 82.

Posebne odredbe za elektronsko vođenje zemljišnih knjiga

- (1) Na elektronsku zemljišnu knjigu se primjenjuju shodno odredbe Glave II - X ovog zakona ukoliko odredbe st. 2. - 5. ovog člana ne određuju nešto drugo.
- (2) Upis u zemljišnu knjigu postaje djelotvoran sa unošenjem u memorijski medij i sa mogućnošću njegove nepromijenjive čitljive reprodukcije;
- (3) Datum upisa je datum unošenja u memoriju podataka pomenutu u stavu 2., ovog člana;
- (4) Upisu se dodaje ime zemljišnoknjižnog referenta koji vrši taj upis;
- (5) Na upis, datum i ime zemljišnoknjižnog referenta koji vrši upis stavlja se elektronski potpis zemljišnoknjižnog referenta koji vrši upis.

XIII - Primjena propisa vanparničnog postupka

Član 83.

Primjena propisa vanparničnog postupka

Na pitanja postupka koja nisu regulirana ovim zakonom primijenit će se odgovarajuće odredbe općeg dijela Zakona o vanparničnom postupku.

XIV - Prijelazne i završne odredbe

Član 84.

Predaja katastra nekretnina sudovima

- (1) Predaja katastra nekretnina prema članu 11 st. 2. ovog zakona se vrši u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona. Do predaje će zemljišnoknjižne predmete obrađivati općinski organ uprave nadležan za poslove katastra.
- (2) Vrijeme predaje određuje predsjednik suda u dogovoru sa rukovodiocem organa uprave.
- (3) Postupak predaje traje najviše 4 sedmice. Za to vrijeme se ne vrši obrada zahtjeva .
- (4) U okviru postupka predaje se katastar nekretnina kao i zemljišne knjige sa svim pomoćnim registrima i zbirkom isprava predaje sada nadležnom sudu, koji potvrđuje prijem. Ovo vrijedi i za zatvorene zemljišne knjige.
- (5) Ukoliko predaja od strane katastra nekretnina nije moguća a da se time ne oteža funkcioniranje ostalih dijelova katastra nekretnina koji se ne predaju, umjesto originala će se predati prepis. Prepis sadrži potvrdu organa koji vrši predaju da prepis doslovno odgovara originalu.

Član 85.

Predaja od strane jednog zemljišnoknjižnog ureda drugom zemljišnoknjižnom uredu

- (1) Za slučaj da usljed promjene nadležnosti sudova bude potrebna predaja zemljišnih knjiga, pomoćnih registara, zbirki isprava ili druge dokumentacije nadležnom sudu, predaja se vrši u skladu sa odredbom člana 84 st. 4. ovog zakona.
- (2) Ukoliko se promjena područja suda odnosi samo na neke dijelove dosadašnjeg zemljišnoknjižnog područja, postupit će se u skladu sa odredbama člana 84. (naročito st. 5) i člana 13. ovog zakona.

Član 86.

Izdvojena organizaciona jedinica zemljišnoknjižnog ureda

Sud nadležan za vođenje zemljišnoknjižnih poslova može imati izdvojene organizacione jedinice zemljišnoknjižnog ureda.

Član 87.

Način prelaska na novo pravo

- (1) Zemljišne knjige vođene prema pravnim pravilima zemljišnoknjižnog prava ne postaju ovim zakonom nevažeće. Na njih se primjenjuju sve odredbe ovog zakona a posebno propisi o zabilježbi protiv tačnosti i propisi o ispravci upisa u zemljišnojknjizi, o novom uspostavljanju, zamjeni i zatvaranju zemljišne knjige, kao i o postupku uspostavljanja.
- (2) Postojeći upisi u zemljišnim knjigama prilikom stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju postojati u svom pravnom sadržaju.
- (3) Nakon stupanja na snagu ovog zakona upisi u zemljišnu knjigu vrše prema pravilima ovog zakona. Zahtjevi za upis koji su podneseni prije stupanja na snagu ovog zakona obrađuju se prema dosadašnjim pravnim pravilima zemljišnoknjižnog prava, ako se strana koja je time oštećena ne usprotivi obradi prema dosadašnjem pravu.

Član 88.

Novi premjer

- (1) Ukoliko se zahtjevi odnose na nekretnine, koje prema svojim podacima u popisnom listu ne odgovaraju aktuelnim rezultatima premjera ili još uopće nisu premjerene, te nekretnine će se u odjeljku A opisati prema drugim kriterijima tako da je treća osoba u stanju na osnovu tog opisa identificirati nekretninu. Ukoliko postoji tačan premjer kao i tačno određenje granica, veličine te opis i kultura parcele, oni se po saopštenju organa za katastarski premjer, bez posebnog zahtjeva, preuzimaju u zemljišnoknjižni uložak u odjeljku A kao aktuelni popisni podaci. Promjenom oznake i preuzimanjem rezultata premjera ne mijenjaju se pravni odnosi na nekretnini.
- (2) Ukoliko na osnovu novog premjera nije moguće povezivanje pravnih odnosa sa dosadašnjim nekretninama, ovi zemljišnoknjižni ulošci će se zatvoriti i u postupku uspostave, u skladu sa odredbama ovog zakona, uspostaviti novi.

Član 89.

Dosjelost

(1) Ukoliko je prema dosadašnjem pravu već uslijedilo sticanje vlasništva putem dosjelosti prije stupanja na snagu ovog zakona, stečeno vlasništvo ostaje na snazi. Dokaz sticanja vlasništva na ovaj način vrši se prema članu 3. stav 2., tačka 2 ovog zakona sudskim utvrđivanjem ili analognom primjenom odredbi člana 63. i dalje ovog zakona.

(2) Posjednici koji ispune pretpostavke za dosjelost tek nakon stupanja na snagu ovog zakona stiču vlasništvo tek upisom.

Član 90.

Prava korištenja i posebno vlasništvo na nekretninama prije stupanja na snagu ovog zakona

Ukoliko prije stupanja na snagu ovog zakona postoji posebno vlasništvo na zgradi prema pravu korištenja, a nije uspostavljen zemljišnoknjižni uložak za zgrade i pravo korištenja nije upisano kao opterećenje te nekretnine, izvršit će se uspostava zemljišnoknjižnog uloška za zgradu i zabilješka prava korištenja u zemljišnoknjižnom ulošku zemljišta shodno članu 26. i 29. ovog zakona na zahtjev vlasnika zgrade ili vlasnika zemljišta.

Član 91.

Zemljišnoknjižni referenti ovlašteni za prijelazni period

Osobe koje su do sada poduzimale upise u zemljišne knjige samostalno ili po nalogu zemljišnoknjižnog sudije, smatraju se za prijelazni period od 4 godine zemljišnoknjižnim referentima prema članu 14. ovog zakona. Bliže odredbe će biti sadržane u Pravilniku o obrazovanju i stručnom ispitu za zemljišnoknjižnog referenta prema članu 14., stav 2. ovog zakona.

Član 92.

Podzakonski akti

- (1) Propise o obrazovanju i stručnom ispitu zemljišnoknjižnih referenata iz člana 14. stav 2. ovog zakona donosi Ministar pravde u roku od 6 mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Ministar pravde propisaće postupak iz člana 27. stav 2. i člana 34. ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 93.

Primjena dosadašnjih propisa o katastru nekretnina

Danom stupanja na snagu ovog zakona odredbe Zakona o premjeru i katastru nekretnina ostaju na snazi, osim u dijelu koji se odnosi na evidenciju i upis prava vlasništva i drugih stvarnih i obligacionih prava na nekretninama. Upis prava na nekretninama izvršen po odredbama Zakona o premjeru i katastru nekretnina za područja općina u kojima je katastar nekretnina po odredbama tog zakona stupio na snagu preuzeće se u zemljišnu knjigu nadležnog zemljišnoknjižnog suda, ako nije u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 94.

Primjena propisa o knjizi položenih ugovora

Knjiga položenih ugovora uspostavljena na osnovu propisa kojima je regulirano obrazovanje i vođenje ove knjige ostaje na snazi dok se ne ispune pretpostavke za upis vlasništva na posebnim dijelovima zgrade u skladu sa ovim zakonom.

Član 95.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivaće se nakon proteka šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.